

Hoorzitting 26 juni in het Vlaams Parlement,
Commissie bevoegd voor Europese
Aangelegenheden, over het ontwerpdecreet
houdende instemming met het Verdrag van
Lissabon (1653 (2007-2008) - nr. 1).

Eric.Verhulst @ WorkForAll.org

Eric Verhulst: profiel

- **Technology entrepreneur & researcher**
 - **www.OpenLicenseSociety.org**
 - Systems Engineering
 - Formele methodes voor software en systeem ontwerp
- **Toepassing op socio-economie:**
 - **www.WorkForAll.org**
 - Work is a fundamental right: sleutel tot welvaart
 - Onafhankelijke socio-economische denktank
 - Focus: recht op arbeid (in alle vrijheid)
 - Productieve tewerkstelling herstellen
 - Benadering:
 - Feiten, data en doordenken
 - Studies, analyses en commentaar

Europa is een mooi project

1. Vrede en welvaart gebracht na WOII
 - Vrijhandelszone (= grote thuis markt)
 - Geen grenzen voor personen en goederen
2. Faciliteren van economie:
 - Gemeenschappelijke normen en standaarden
 - Euro
 - Bekampen van trustvorming
 - Ontstaan van Europese innovatieruimte
 - ESA

Uitdagingen

- Snelle uitbreiding, wellicht te snel of net niet?
 - Geen echte keuze (Oost-Europa)
- Vergrijzing & economische stagnatie
 - Hoge werkloosheid en inactiviteit
- Mondialisering, energie, grondstoffen
- Immigratie
- Logge en dure overheidsstructuren
- Nog steeds politiek lichtgewicht op mondiaal vlak
- De “europese” burger bestaat niet:
 - Democratische uitdaging.

Er is meer aan de hand dan dat

Stelling: Er zijn teveel werklozen omdat de economie stagneert. De economie stagneert omdat de **democratie faalt**. De democratie faalt omdat de morele basis ondergraven is.

- Het Lissabon proces toont dit aan
- Democratisch zou moeten zijn:
 - Terugkoppeling, bottom-up
 - Breed overleg en rijp beraad
 - Weloverwogen beslissingen
 - Enkel het kader, zo min mogelijk implementatie opleggen

Democratische werking Europa?

- Commissie niet verkozen, maar aangesteld
- 80 % van de nationale wetgeving is een gevolg van Europese decreten: soevereiniteit?
- Zeer detailistische regelgeving, technisch zeer zwaar
- Stijgende invloed van industriële lobby's
- Lissabon Verdrag eerst verkocht als "Grondwet" onleesbaar document 600 blz.
- De facto creatie van V.S.EU. (Unie vs. Gemeenschap). OK, maar waarom via een achterdeur?
- Na afkeuring (consensus wettelijk verplicht) herverpakt als samenraapsel van amendementen op bestaande verdragen, even onleesbaar.

Verdrag van Lissabon

- Bevat zeker goede elementen, maar ...
- Vormvereisten:
 - Leesbaar en goed afgebakend ?
- Inhoudelijke vereisten:
 - Kader scheppen, ondubbelzinnig ?
 - typische tekst: Artikel 311 wordt geschrapt. Een artikel 311bis wordt ingevoegd met de tekst van lid2, eerste alinea; en de leden 3 tot en met 6 van artikel 299, deze tekst wordt als volgt gewijzigd: ...
- Functionele vereisten:
 - Aangepast aan het doel?
 - democratie is bottom-up proces, geen verdrag van amendementen in legal speak
- Wettelijke vereisten: consensus? (=27x JA)
 - Kan dus niet meer geratificeerd worden op Europees niveau

Verregaande maar vage bevoegdheden

- Vb.: “De lidstaten coördineren hun economisch en werkgelegenheidsbeleid overeenkomstig de in dit verdrag nadere regels, die de Unie bevoegd is vast te stellen.”
 - M.a.w. de Unie legt op en de (kleine) lidstaten staan buiten spel
 - Wordt dit een harmonisatie beleid naar beneden of naar boven ?
 - Is dit net niet de reden waarom België niet meer werkt?

Anti-democratische houding en reactie van Europese media en top politici

- Vóór het Ierse referendum:
 - Enkel overheidssteun voor Ja-kamp
 - Intimidatie en bedreiging
- Na het referendum (54% = neen):
 - Zware beledigingen aan het Ierse volk
 - Dreigementen
 - Leugen campagnes (ondankbaarheid, rol Europese subsidies)
- Nochtans is 73% van de Ieren voor Europa
 - Een van de beste scores (avg.EU = 52%)

Toch maar doorduwen ?

- Meeste Europese overheden hebben referendum afgevoerd uit schrik van een “Neen”: democratisch?
- De rest jaagt de ratificatie in ijltempo door het parlement
- Ieren worden gepushed naar een tweede referendum: is het tweede neen dan legitiem?
- Wat als een groot land negatief zou gestemd hebben?
- Commissie dringt aan op snelle ratificatie door nationale of regionale parlementen:
 - Bewijst dit dan dat het Verdrag/Grondwet door de Europese burger gedragen wordt?
 - Schade aan Europese gedachte door reacties na referendum zeer groot

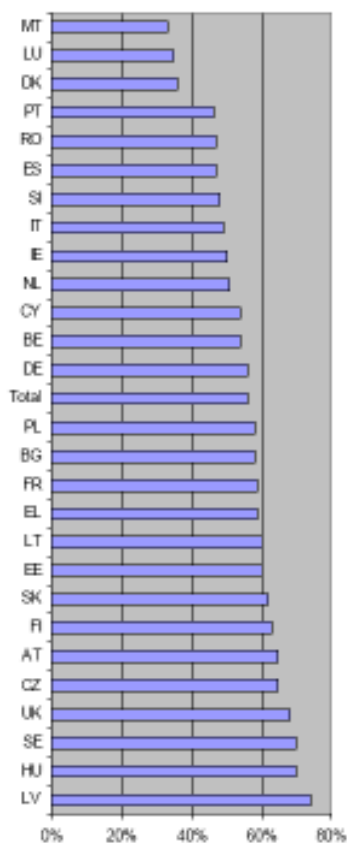
Quid Belgium?

- Verdrag is met de Belgische federale staat
 - Niet met de gewesten
 - Legitimiteit Belgisch federaal niveau wankelt
 - Mag Vlaanderen een eigen koers varen?
- Nochtans:
 - Oplossing voor België is confederale staat binnen een confederaal Europa
 - Cfr. Zwitserland
 - Ook oplossing voor Europa:
 - Enige manier om met 27+ heterogene lidstaten op een democratische manier te werken

Lange termijn visie

- Ofwel een slecht en niet legitiem verdrag?
 - Eenzijdig opgedrongen
 - Wat als het draagvlak binnen 10 jaar volledig wegvalt? Risiko uiteenvallen is zeer groot.
- Ofwel nu geen verdrag maar democratische legitimiteit opbouwen (en verdienen)
 - Dit kan Europa een stevige basis geven
 - Blijvende democratische eenmaking
 - Blijvende welvaart

"The EU does not represent ordinary people"

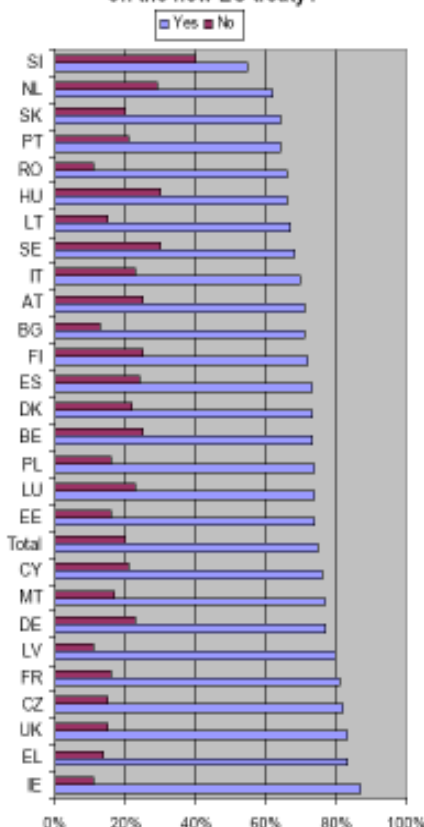

Poll on the future of Europe (OpenEurope):

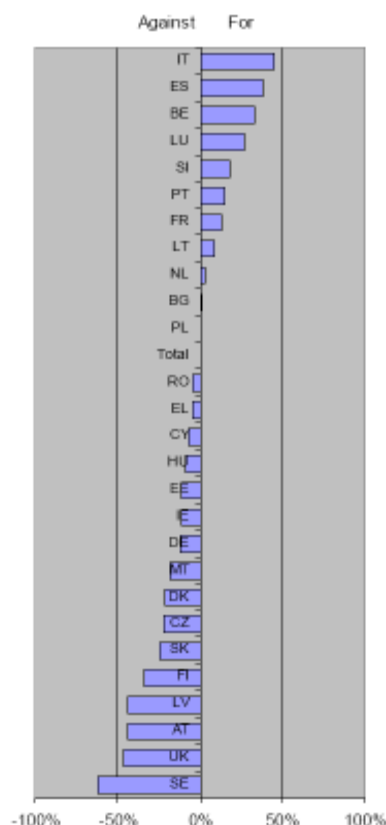
Democratisch deficit is duidelijk

Proposal	Total believing it should be a priority
Establish clear limits on the power of the EU	28%
Reducing the EU's trade barriers against poor countries	27%
Turn the EU into just a simple free trade area, without political aims	25%
The EU should reduce the number of new rules and laws it passes	21%
Making it harder for a few countries to block new EU laws	19%
A single foreign minister for the whole EU	17%
Allowing more countries to join the EU	14%
Spend less on agriculture and more on other things	12%
Don't know	9%
None of these	3%

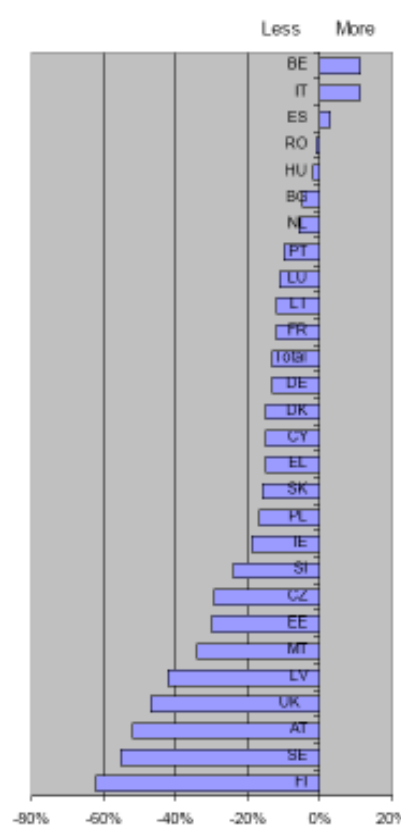
Should people have a referendum on the new EU treaty?

Would you vote for or against a new EU treaty?

More powers or less for the EU?

Wat moet er nu gebeuren?

- Poll op WFA website
- **Bent u akkoord dat het Verdrag van Lissabon moet herzien worden?**

Ja, want het kan nu niet meer wettig goedgekeurd worden.

24% (8 votes)

Neen, het verdrag mag ongewijzigd door alle EEG lidstaten aangenomen worden

9% (3 votes)

Ja, men moet het volledig herzien.

9% (3 votes)

Ja, maar men moet het opsplitsen en alle delen aan een referendum onderwerpen.

39% (13 votes)

Ja, maar men moet een Europees referendum houden.

18% (6 votes)

Total votes: 33

Besluit vandaag

- Volgens de geldende Europese wetgeving kan het huidige verdrag niet meer geratificeerd worden
- Geen kunstgrepen kunnen dit nog redden (reeds tweede poging)
- Verdrag is inhoudelijk, vormelijk en wettelijk in gebreke
- Beter niet goedkeuren
 - Tegenmacht en inzicht van een regionale minderheid: democratisch
- Maar werken aan een democratisch Europa
 - Voorbeeld is Zwitserland, confederaal
 - Sterk decentraal, sterke subsidiariteit
 - Hoge welvaart
- Korte termijn macht vs. lange termijn vrijheid

Mogelijke roadmap

- Eerst consensus blokering oplossen
 - Vb. $\frac{3}{4}$ meerderheid + tweede ronde met overleg indien een lidstaat ernstige bezwaren heeft
- Daarna minimale grondwet van V.S.EU opstellen, via nationale referenda goed te keuren
- Continue informatieuitwisseling en betrokkenheid van de burgers zelf. Directe democratie ipv. Representatieve democratie
- Grondwet stapsgewijs per materie uitbreiden met strikte toepassing van subsidiariteitsprincipe (bottom-up)
- Invloed van EEG wetgeving terug inperken

Referenties

- <http://www.openeurope.org.uk/>
- <http://www.workforall.org/drupal/en/node/182>
- <http://eur-lex.europa.eu>